

แบบฝึกทักษะปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

เรื่อง การปลูกผักสวนครัว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข่า

หอม

ตำลึง

นางนิภาพร ไทยกิ้ง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านระเริง

อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผัก หมายถึง พืชที่ใช้ ใบ ราก ดอก หัว หรือลำต้น เป็นอาหาร ผักที่นำมาใช้เป็นอาหารนี้สามารถจะรับประทาน สดๆ หรือทำให้สุก เช่น แงง คัม นึ่ง ตุ่น เป็นต้น

พืชผักเป็นอาหารที่คนต้องรับประทานอยู่เป็นประจำ ถ้ามีเวลาและมีที่ว่างเหลืออยู่ที่บ้านหรือโรงเรียน ควรปลูกผักไว้รับประทานเอง เพราะนอกจากจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ยังทำให้ได้รับประทานผักสดที่มีคุณค่าทางอาหารสูงและถ้าปลูกจำนวนมากก็สามารถนำไปจำหน่ายหารายได้ให้กับครอบครัวได้ด้วย พืชผักที่ปลูกสำหรับรับประทานเองที่บ้านหรือโรงเรียนตามที่กล่าวมา เรียกว่า ผักสวนครัว

แบบฝึกทักษะปฏิบัตินี้ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปลูก ผักสวนครัว และมีกิจกรรมปฏิบัติโดยกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือกันในกลุ่ม รู้จักการแบ่งหน้าที่กันภายในกลุ่ม ซึ่งชุดฝึกทักษะนี้เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง รายละเอียดของการใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติได้เสนอไว้ในคู่มือนี้แล้ว หวังว่าผู้ใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติจะได้รับประโยชน์จากการใช้แบบฝึกทักษะชุดนี้ตามสมควร

นิภาพร ไทยกิ่ง
ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	1
สาระสำคัญ	2
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	3
บทบาทของผู้เรียน	3
แบบทดสอบก่อนเรียน	4
เครื่องมือการเกษตรและประเภทผักสวนครัว	6
ใบงานที่ 1.1	11
ใบงานที่ 1.2	13
ใบงานที่ 1.3	15
แบบทดสอบหลังเรียน	17
ภาคผนวก	19

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. แบบฝึกทักษะปฏิบัติใช้เวลาเรียน 3 ชั่วโมง
2. นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน คละเพศ คละความสามารถ เลือกประธานกลุ่ม กรรมการ และเลขานุการ
3. แต่ละกลุ่มเรียนโดยปฏิบัติตามขั้นตอนในแบบฝึกทักษะปฏิบัติ
4. ตรวจสอบคู่มือว่ามีครบตามรายการหรือไม่ ถ้าไม่ครบหรือชำรุดให้แจ้งครูผู้สอนทันที
5. นักเรียนศึกษาแบบฝึกทักษะปฏิบัติ ตั้งใจอ่านข้อความ ศึกษาเนื้อหาทำความเข้าใจให้ดีตั้งแต่หน้าแรกถึงหน้าสุดท้ายตามลำดับอย่าข้ามขั้นตอน
6. เมื่อพบคำชี้แจงหรือคำถามในแต่ละชุดให้อ่านและตอบคำถามอย่างรอบคอบ
7. ถ้าสงสัยอะไรให้ถามครู
8. เมื่อทำกิจกรรมครบแล้วจัดเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยและทำความสะอาดบริเวณที่ทำกิจกรรมให้เรียบร้อย

แบบฝึกทักษะปฏิบัติที่ 1

การปลูกผักสวนครัว

เรื่อง เครื่องมือการเกษตรและประเภทผักสวนครัว

สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระสำคัญ

ผักสวนครัว คือ พืชผักที่ปลูกสำหรับรับประทานเองที่บ้านหรือที่โรงเรียนซึ่งช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัวได้ดี

การปลูกผักสวนครัวอาจแบ่งเป็นประเภทได้ 4 ประเภท คือ

1. ประเภทกินใบและดอก
2. ประเภทกินผักและผล
3. ประเภทกินยอดและลำต้น
4. ประเภทกินรากหรือกินหัว

ในการเพาะปลูกผักสวนครัวจะมีเครื่องมือทางการเกษตรเป็นเครื่องทุ่นแรงตั้งแต่การเตรียมดินเพาะปลูกจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนบอกความหมายและประเภทของผักสวนครัวได้
2. นักเรียนบอกชนิดเครื่องมือที่ใช้ในการปลูกผักสวนครัวพร้อมทั้งบอกหน้าที่และการบำรุงรักษาได้

บทบาทของผู้เรียน

ให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. อ่านแบบฝึกทักษะและปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างระมัดระวัง
3. พยายามตอบคำถามหรืออภิปรายจนสุดความสามารถ
4. ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ไม่ชวนเพื่อนพูดคุยก่อนนอกเรื่อง
5. หลังจากปฏิบัติกิจกรรมแล้ว นักเรียนจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกชิ้นเข้าที่ให้เรียบร้อย
6. เนื่องจากมีเวลาจำกัด นักเรียนต้องตั้งใจทำกิจกรรมให้เสร็จอย่างรวดเร็ว
7. นักเรียนต้องใช้สื่อหรืออุปกรณ์อย่างระมัดระวัง
8. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง เครื่องมือการเกษตร

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 คำตอบ แล้วทำเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษร

ก. ข. ค. และ ง. ที่นักเรียนเลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. เป็นเครื่องมือเกษตรที่ใช้กับงานพืช

- ก. จอบ
- ข. พลั่ว
- ค. เสียม
- ง. ถังน้ำ

2. ข้อใดควรระมัดระวังให้มากที่สุด เพื่อป้องกันการเกิดอันตรายกับพืช

- ก. การพรวนดิน
- ข. การย่อยดิน
- ค. การตักดิน
- ง. การขุดหลุม

3. จากภาพใช้สำหรับทำอะไร

- ก. พรวน
- ข. ย่อยดิน
- ค. ตักดิน
- ง. ขุดหลุม

4. ก่อนนำเครื่องมือเกษตรไปใช้ควรทำอะไร

- ก. ล้างให้สะอาด
- ข. ทดลองใช้ก่อนนำไปใช้
- ค. ศึกษาวิธีการใช้
- ง. ตรวจสอบสภาพความเรียบร้อย

5. เครื่องมือการเกษตรข้อใดใช้ในงานดิน

- ก. คราด
- ข. บัวรดน้ำ
- ค. ช้อนปลูก
- ง. ส้อมพรวน

6. เครื่องมือในข้อใดต้องทาน้ำมันเพื่อป้องกันสนิม

- ก. บุ้งกี๋
- ข. ถังน้ำ
- ค. บัวรดน้ำ
- ง. กรรไกรตัดกิ่ง

7. ข้อใดอธิบายถึงการใช้เครื่องมือได้เหมาะสมที่สุด

- ก. ใช้จอบย่อยดิน
- ข. ใช้พรวนดิน
- ค. ใช้คราดพรวนดิน
- ง. ใช้มีดคายหญ้าในกระถาง

8. ข้อใดเป็นเครื่องมือเกษตรที่มีลักษณะการใช้งานคล้ายคลึงกันที่สุด

- ก. ส้อมพรวนดิน คราด
- ข. คราด จอบ
- ค. เสียม ช้อนปลูก
- ง. บุ้งกี๋

9. ข้อใดเป็นเครื่องมือเกษตรที่ใช้ตัดดินมากที่สุด

- ก. พลั่ว
- ข. จอบ
- ค. เสียม
- ง. ช้อนปลูก

10. ข้อใดเป็นเครื่องมือเกษตรที่ใช้ในการย้ายต้นกล้า

ก. ส้อมพรวน

ข. ช้อนปลูก

ค. เสียม

ง. จอบ

Thank you for trying PDF Suite

ใบความรู้ที่ 1

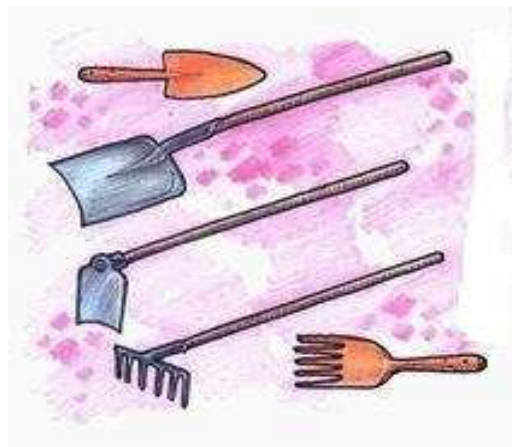

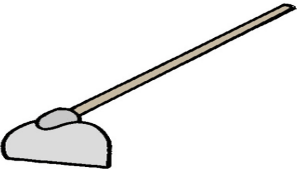
เครื่องมือการเกษตรและประเภทผักสวนครัว

เครื่องมือการเกษตรที่ใช้ในการปลูกผักสวนครัว

© Samsat Technologies, Inc.
www.samsat.com

1. จอบ	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	ขุดดิน ตบแต่งแปลงผัก	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บเข้าที่

2. คราด	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	ย่อยดิน เก็บเศษหญ้า	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บเข้าที่

3. รดลาก	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	ขนปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บในที่

4. ช้อนปลูก	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	ย้ายและปลูกต้นกล้า	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บใส่กล่องหรือแขวน

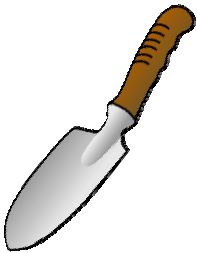

5. ส้อมพรวน	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	พรวนดิน	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บใส่กล่องหรือแขวน

6. บัวรดน้ำ	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	รดน้ำต้นพืช	ล้างให้สะอาด คว่ำในที่เก็บ

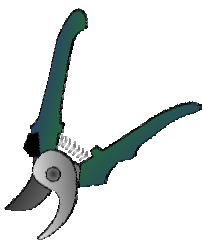

ใบงานที่ 1.1

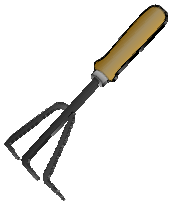

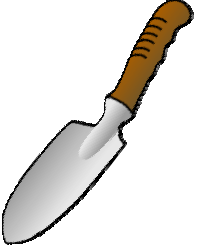
1. ส้อมพรวน

ก	ข	ค	ง
			

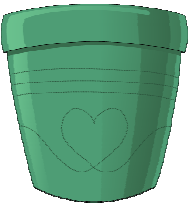
2. จอบ

ก	ข	ค	ง
			

3. ซ่อนปลูก

ก	ข	ค	ง
			

4. บำรุงน้ำ

ก	ข	ค	ง
			

5. คราด

ก	ข	ค	ง
			

ใบงานที่ 1.2

1.	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา

2.	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา

3.	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา

4.	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา

5.	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา

6.	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง เครื่องมือการเกษตรและประเภทผักสวนครัว

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 คำตอบ แล้วทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร

ก. ข. ค. และ ง. ที่นักเรียนเลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. เครื่องมือในข้อใดต้องทาน้ำมันเพื่อป้องกันสนิม
 - ก. บุ้งกี๋
 - ข. ถังน้ำ
 - ค. บัวรดน้ำ
 - ง. กรรไกรตัดกิ่ง
2. ข้อใดอธิบายถึงการใช้เครื่องมือได้เหมาะสมที่สุด
 - ก. ใช้จอบขุดดิน
 - ข. ใช้พรวนดิน
 - ค. ใช้คราดพรวนดิน
 - ง. ใช้มีดคายหญ้าในกระถาง
3. ข้อใดเป็นเครื่องมือเกษตรที่มีลักษณะการใช้งานคล้ายคลึงกันที่สุด
 - ก. ส้อมพรวนดิน คราด
 - ข. คราด จอบ
 - ค. เสียม ช้อนปลูก
 - ง. บุ้งกี๋
4. ข้อใดเป็นเครื่องมือเกษตรที่ใช้ตัดดินมากที่สุด
 - ก. พลั่ว
 - ข. จอบ
 - ค. เสียม
 - ง. ช้อนปลูก

5. ข้อใดเป็นเครื่องมือเกษตรที่ใช้ในการย้ายต้นกล้า

- ก. ส้อมพรวน
- ข. ช้อนปลูก
- ค. เสียม
- ง. จอบ

6. เป็นเครื่องมือเกษตรที่ใช้กับงานพืช

- ก. จอบ
- ข. พลั่ว
- ค. เสียม
- ง. ถังน้ำ

7. ข้อใดควรระมัดระวังให้มากที่สุด เพื่อป้องกันการเกิดอันตรายกับพืช

- ก. การพรวนดิน
- ข. การย่อยดิน
- ค. การตักดิน
- ง. การขุดหลุม

8. จากภาพใช้สำหรับทำอะไร

- ก. พรวน
- ข. ย่อยดิน
- ค. ตักดิน
- ง. ขุดหลุม

9. ก่อนนำเครื่องมือเกษตรไปใช้ควรทำอะไร

- ก. ล้างให้สะอาด
- ข. ทดลองใช้ก่อนนำไปใช้
- ค. ศึกษาวิธีการใช้
- ง. ตรวจสอบสภาพความเรียบร้อย

10. เครื่องมือการเกษตรข้อใดใช้ในงานดิน

ก. คราด

ข. บัวรดน้ำ

ค. ซ่อนปลูก

ง. ส้อมพรวน

Thank you for trying PDF Suite

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง เครื่องมือการเกษตร

1	ง	6	ง
2	ก	7	ก
3	ก	8	ค
4	ง	9	ก
5	ก	10	ข

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

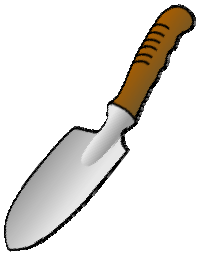

เรื่อง เครื่องมือการเกษตร

1	ง	6	ง
2	ข	7	ก
3	ค	8	ก
4	ก	9	ง
5	ข	10	ก

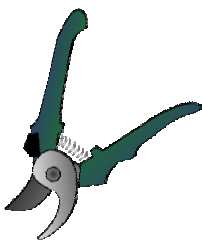

เฉลยใบงานที่ 1.1

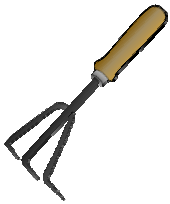

1. ส้อมพรวน

ก	ข	ค	ง
			

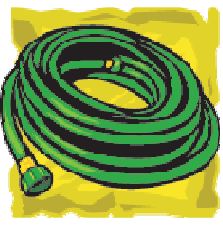

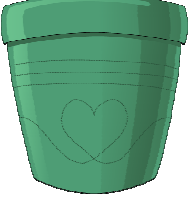
2. จอบ

ก	ข	ค	ง
			

3. ซ่อนปลูก

ก	ข	ค	ง
			

4. บำรุงน้ำ

ก	ข	ค	ง
			

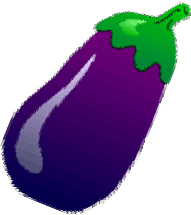
5. คราด

ก	ข	ค	ง
			

เจดย์ไปงานที่ 1.2

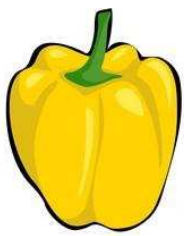

1. ผักสวนครัวประเภทกินใบและดอก

ก	ข	ค	ง
			

2. ผักสวนครัวประเภทกินผักและผล

ก	ข	ค	ง
			

3. ผักสวนครัวประเภทกินยอดหรือลำต้น

ก	ข	ค	ง
			

4. ผักสวนครัวประเภทกินรากหรือหัว

ก	ข	ค	ง
			

5. ผักสวนครัวประเภทกินยอดหรือลำต้นและประเภทกินใบและดอก

ก	ข	ค	ง

เฉลยใบงานที่ 1.3

1. จอบ	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	ขุดดินตบแต่งแปลงผัก	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บเข้าที่

2. ช้อนปลูก	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	ย้ายและปลูกต้นกล้า	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บใส่กล่องหรือแขวน

3. รถลาก	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	ขนปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บเข้าที่

4. คราด	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	ย่อยดิน เก็บเศษหญ้า	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บเข้าที่

5. บัวรดน้ำ	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	รดน้ำต้นไม้	ล้างให้สะอาด ทิ้งไว้ในที่เก็บ

6. ส้อมพรวน	ใช้สำหรับ	การเก็บรักษา
	พรวนดิน	ล้างน้ำให้สะอาด เช็ดให้แห้ง ทาน้ำมันกันสนิม เก็บใส่กล่องหรือแขวน